

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ СОЮЗІВ В З'ЯВЛЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXII Ч. 236 Джерси Сіті, Н. Дж., четвер, 9 жовтня, 1924. VOL. XXXII. No. 236 Jersey City, N. J., Thursday, October 9, 1924. THREE CENTS

Ла Фолет закидає републиканцям збирання великого фонду для перекупств.

СКРЕНТОН, Па., 10 жовтня. — Сенатор Ла Фолет закинув у своїй промові, виголошеній тут, що републиканська партія береться до онадручного плану купити собі съюрорччі вибори при помочі величезного перекупного фонду, який тепер збирається.

Сенатор каже, що републиканські менеджери думають зібрати від 4 до 5 мільонів доларів, які мають бути на купівлю голосів. Ла Фолет обидва просити сенатора Борю, щоб він скликав сенатовий комітет для справи виборчих видачків та розглянув справу.

СЕНАТОР БОРА ПРО ВИБОРИ.

АЙДАГО, Ф.О.С., Айдаго, 7 жовтня. — Сенатор Бора заявив, що він ще не дістав ніякої пропозиції від Ла Фолета, але він обіцяє, що сейчас скликає комітет та попросити сенатора Ла Фолета предложити факти.

В своїй публічній заяві сенатор Бора похвалив заложеніе в третій партії. Він остро осуджує всіх, хто хочуть звести вибори нашію при помочі перекупств. На його думку, такі люди заслужують на найтяжчі кари. Він вірить у шкуру волю сенатора Ла Фолета, але самий лишається далі в републиканській партії, бо думає, що в сей спосіб може ліпше служити народови.

Завва сенатора Бора має велике значіння з огляду на його великий упав у стейті Айдаго.

АЛЮМІНОВА КОМПАНІЯ СЕ МАЮТЬ БУТИ БРАТИ МЕЛОНІ.

ВАШІНГТОН, 7 жовтня. — Самий президент Алюмініової Компанії Америки, яка має мати в своїх руках неомбжежену контролю над цією алюмініювими промислом Злучених Держав, признає, що са компанія се дає право двом братям Мелоні.

З огляду на те, що Алюмініова Компанія добула собі монополію над алюмініювими промислом і торговлею за міністрством одного з Мелонів, і то наслідком установлеия високої митової тарифи на заграничну доставку свого металю, ція справа набірає форм дуже неприемного скандалу для теперішнього уряду. Дехто сподіється, що департамент судівництва буде примушений починати процес за монополію проти начальніка департаменту скарбу.

ЗАЯВА ВИБОРЧИХ СИМПАТІА.

НЮ ЙОРК, 7 жовтня. — Будівельні юпи на ЛонгАйленді заявили за президиальною кандидатурою Дейвиса. Доносить з Вашингтону, що огородник Блого Дому, хоча зависимий своїм „джакбом“ від президента, заявився за кандидатурою сенатора Ла Фолета.

ЖВАВА РЕЙСТРАЦІЯ ПОКАЗУЄ НА ВЕЛИКЕ ЗАЦІКАВЛЕННЯ ВИБОРАМИ.

ВАШІНГТОН, 7 жовтня. — З усіх сторін доносить, що до съюрорччих президиальних виборів згодуються все більше виборців, як у році 1920. Се каже, що американський народ дуже цікавиться съюрорччими виборами.

АГІТАЦІЯ ЗА ПРИСТУПЛЕННЯ АМЕРИКИ ДО ЛІГИ НАРОДІВ.

НЮ ЙОРК, 7 жовтня. — На зборях Безпартійного Товариства Ліги Народів виступав цілий ряд бесідачів, які побували в Європі та на власні очі бачили працю, яку сповняє Ліга Народів.

З них один, Фредерик Кавлерт, відомий знавцем механічного права, закидав теперішнього секретаря стейту Рюзови, що він заховаєтья супроти чужих держав як цар; він примилується до Американців, а дитине поза кулісами Європеліанці.

ВЕТЕРАНИ ОТЯГАЮТЬСЯ З ПРОЗБАМИ ЗА БОНУС. ВАШІНГТОН, 7 жовтня. — Департамент війни вискакує велике здивування, що ветерани великої війни так поволі носять прозби за бонус. Уряд каже, що се коштує його багато гроша та він відкаликється до ветеранів, щоб вони поіспішались.

СКОРЕ СУДВІВНІЦТВО.

ФІЛАДЕЛФІА, Па., 7 жовтня. — Двох бандітів надало нині о 2 година рано на моряка Отюна Джансона. Вони побіли його та обв'язали, але ні Чорно потім піняла поліція. Постібаний на суд того самого дня, вони призналися до вини і тому суд не мавши присилити суддеа, але видав сейчас присуд. Кожий з них відсидів від 8 до 10 літ в'язниці. В 11 годі після закінчюа зв'язаних замкнулися брама стейтової в'язниці.

ПРЕЗИДЕНТ ПРИЙМАЄ ПЕРШОГО АЙРІСЬКОГО ПРЕДСТАВНИКА.

ВАШІНГТОН, 7 жовтня. — Президент Кулідж прийняв нині на спеціальній авдієнції представника Ірландії, професора Сміда.

Представник Ірландії у своїй промові до президента підніс факт, що Ірландія як свобідна держава навукує зносини зі Злученими Державами.

ПОЖАР КОРАБЛЯ.

НЮ ЙОРК, 7 жовтня. — Люкс спалівся миль від мажорського корабля Амброза, що стоїть на котвачі при в'їзді до ньюйорського порту, зайнявшись нині французський вітрильний корабель „Діна Алдуїтта“. На котвачу затрепетаній заволопоіспішала через пожежника старшюа Корбона, горючія затонула.

АДВОКАТИ ПРОСИЛИ ФОНД.

НЮ ЙОРК, 6 жовтня. — Велика група ньюйорських адвокатів zorganizували виборчий комітет для Куліджа й Доса та в своїй першій заяві нападає на проєкт сенатора Ла Фолета обмежити владу найвищого суду Злучених Держав. На їх думку, таке змінення влади гроить Америці революцію та соціалізм.

ДОРОГИЙ ПРОЦЕС.

НЮ ЙОРК, 6 жовтня. — Процес родини американського мільонера Джея Гулда, який винить осудити 82 мільонів доларів, коштує по родині коло 10,000 доларів денно.

ВІДКРИЛИ НОВИЙ ВСЕСВІТ.

На Гарвардовій обсерваторії відкрито новий всесвіт, найбільший світ. До тепер не бачили його людське око. На зникла видно блуа, зовсім слабу пляму. Се то світ, як і наш, лише, що наш всесвіт є трохи менший. Світло відтам потребує околю мільон літ, щоб дістатися до нашої землі. Найбільший світ змив і мранці плями, які були досі звичні в віддалених від нашой землі околю 250,000 „літ світла“. Новий світ віддалений від нашой землі 6 квітнівонів миль. Тому кілька літ перш ніж світ відкриття цей всесвіт дійде до нас. Тепер удається зробити зниклий найбільшим телескопом на Мавит Вилсон. Швидко на основі цих зникмок можна було сконстатувати, що принцип зоряний хмарі ходитить про новий всесвіт.

ВИБОРЧИ ВОРОЖБИ.

НЮ ЙОРК, 7 жовтня. — Дж. Бренен, демократичний провідник у стейті Ілінойс, заявляє, що сенатор Ла Фолет має на заході певних і стейтін. На його думку, стейт Ілінойс буде стоїти за Дейвисом.

ЗА НЕМОРАЛЬНУ ВИСТАВУ.

НЮ ЙОРК, 7 жовтня. — Ньюйорська поліція арештувала Ераа Карола, театрального підприємця, за те, що він мав виставити неморальні образки в коритарі свого театру.

ПОДОВОЖУВАВ 200 РАЗІВ ДОВКОЛА СВИТА.

Рекор в подорожування довкола світа злюбов якийсь Парі, котрий зробив взагалі 5,000,000 миль. Він служив 28 літ послуґачем у спадних вагонах і здивувався англійським шляхам. Довжина, яку проїхав відповидалаби 200 подорож до довкола світа.

СЛІДКИ ІМЕНОВАНИХ ПРАЦІВНИКІВ.

Миделтаун, Конн., 7 жовтня. Федеральний урядник іменува митовим урядником в Портленді Пері Гейла, зовсім сапого чоловіка.

Двадцятьліт літ тому Гейл був відомий на всю Америку вчителем гімнастики в Сільській університеті. Пятнадцять літ тому назад він осаді наслідком анбоку. Він навчився описати системи Брейля, себто читати при помочі дотикну. В той спосіб він і думає урєдувати.

ВІДГУКИ ПРОЦЕСУ ЛОБА І ЛОПОЛДА.

Джоджет, Лайнос, 7 жовтня. — Ричард Лоба, вбійника млялого. Френкса відвадила нині його мати.

Суддя Кервелл, що засудив Лоба й Лополда, зазначає, що на червоий розетрій, але жеж вилучив. Він говорив, що причиною його неадути була натуга підчас суду.

ВИКОРИСТАННЯ „ВЕЛИКОГО ЛУГ“.

Площа Дніпрових плавнів становить 140,000 десятин. З цієї площі 77,000 обдєлується під назвою „Великий Луг“ Тут є 8,000 десятин ліса, 12,000 десятин лозинку 146,000 десятин пашів, несподожих для сильського господарства. Тепер буде реводитися пашова „культура ліса на усій цій площі. В біжучому році посаджено ліс на 322 десятин, а в слідуючому намічене залісити ще 900 десятин. Всі ці заходи робитися для того, щоб використатд неужити. Культура ліса матиме також вплив на захист Дніпра від мідини.

СОВІТСЬКІ ГУСИ ДЛЯ ПОЛЬЩИ.

Дня 17. и. м., наспів до Злучених перший транспорт гусей з радянських републик в скільчости трьох вагоів. Гуся калькують на 15 прі. дешевше від місцевих.

ЧИ ВИ Є ПЕРЕДПЛАТНИКОМ „СВОБОДИ“

КОЛИ ШЕ СЕ НАСОПИСИ НЕ ПЕРЕДПЛАЧУЄТЕ, ТО ЗАЧИНІТЬ ПЕРЕДПЛАЧУВАТИ І СЕБІ САС. „СВОБОДА“ є найбільшою і всіх українських часописів а нині і старім часо.

ПЕРЕДПЛАТА ВНОСИМОСТІ.

В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ НА ЦІЛНИ РІК \$ 7.00 НА ПІВ РОКУ \$ 3.75 НА ТРИ МІСЯЦІ \$ 2.00

В ДЖЕРСИ СІТІ, КАНАДІ І ЗА ГРАНИЦЮ.

НА ТРИ МІСЯЦІ \$1.00 НА ПІВ РОКУ \$ 5.00 НА ТРИ МІСЯЦІ \$ 2.75

Звертається увагу, що на кредит відкопу не виставляється.

„СВОБОДА“, 22 Canal Street, JERSEY CITY, N. J.

ДРУКАРНЯ

У. НАРОДНОГО СОЮЗА „СВОБОДА“

виконую старанно, дешево і на часі всі друкарські роботи: статуті, програмні листки на концерти, предствалення, пікети й бад, як також конверти і дистові папери для братств, товариств і сестричств.

Простягні всі відкази У. П. Союзу українців і всіляких записоків на своїй власній друкарні на адресу: „СВОБОДА“, 22 Canal Street, JERSEY CITY, N. J.

Московська забавка в не-українській республіці на Україні.

МОСКВА, 7 жовтня. — На другий тиждень має Український Центральний Виконавчий Комітет (московські большевики) в Харкові обговорити і формально підшити справу МОЛДАВАНСЬКОЇ (румуноьскої) республіки на Україні.

Сея республіка має бути в північній часті Херсонської (Одеської) губернії, недалеко Дністра і румунської границі. Вона має обіймати 400,000 населення і вєрну 75 волості, а яких 200 до 300 громад; В новій Молдавії, зі столицею в Аніаеві, буде 60% Молдаван, а 40% Українців.

Цією республікою буде здійснюється, бо іншого промислу там немає. Большевики сподіються, що „червона“ Молдавія буде мати величезний вплив на Молдаван в Бессарабії і мєбудуче може помогти для приєднання Бессарабії до РСФР.

Се єдине з півнів большевицької політики для задоволення національних меншиності. Большевики приписують сим паванам велике міжнародне значіння.

МЕКДАНЕЛД ГОТОВИЙ УСТУПИТИ.

ЛОНДОН, 7 жовтня. — Прем'єр Мекданелд отворив тут сьогодні конференцію Парті Праці.

У своїй промові різко виступив проти ворогів Парті Праці у парламенті, а особливо проти лібералів і їх тактики у відношенні до робітничого правління.

ВІЙНА ЧИ МИР?

СТОКГОЛМ, столиця Швеції, 7 жовтня. — Тутешня велика фабрика оружа Бюфорс одержала в останньому часі замовлення на вироб і доставку гармат, рушниць та амуніції від кількох держав.

Замовлення пересягають суму 10 мільонів доларів. Компанія Бюфорс виробляє теж різніші машини, але амуніція на їх думє малі. Визно, Європа не думає про переміну меча на плуг, але напівна. Замітно, що все те дєтєся являє постанов Ліги Народів про „поставлення війни поза закор“.

ЗА МЕЖУ.

ЛОНДОН, 7 жовтня. — Прем'єр Олстеру (північної Ірландії), сер Джеймс Крейг, заявив, що стане на чолі армії горжан для оборони країни Олстеру, колиб Англіа хотіла забрати несправедливо яку частину його краю для Ірландської Вільної Держави.

МЕКСИКО НЕ СПИШІТЬСЯ ДО ЛІГИ.

ПАРІЖ, 7 жовтня. — Новобраний президент Мексики, Каес, котрий подорожує до Європи, прибув сюди нині. Звітником часописній він заявив, що Мексико може приступити до Ліги Народів, коли ся признає яко державі рівні права з другими державами.

Він теж каже, що понини гакує їхати в гості до Москви, болючується трохи хорун.

АЛЮМІНОВО-ЦИНКОВІ ГРОШІ НІКНУТЬ.

СОФІЯ, столиця Болгарії, 7 жовтня. — Болгарські алюміново-цинкові гроші нікнути. Вони так стиряються, що вилучуютья як тошесенні листочки і відтак стають вже безужиточні.

НОВІ АРЕШТУВАННЯ І РЕВІЗИ СЕРЕД УКРАЇНЦІВ УЛЬОВО.

ЛьВІВ, 16. вересня. — Дня 14-ого вересня с. р. арештувала львівська поліція отих українських студентів і студенток: Пєлю Караварську, ст. фін., Михайла Кушніра, ст. ф., Володимира Гайтовича, студ. прав., Володимира Ленницького, ст. прав., Едварда Гронського, ст. мед., Івана Харкова, ст. ф. за привнятиє чужоземних делегатів на студентській зїзд.

Дня 15-ого вересня с. р. перебрала польська поліція в Андєдєміноу Домі три ревізи, одну по другій. Ревізи почалися коло 10 год. рані і тягнулися до год. 2-ї пополудня. Замітє, що за кожним разом перебралани ревізії інші функціонарі поліції.

ЗА ПОДАТОК 8 МІЛІОНІВ УКРАЇНЦІВ. ЛЬВІВ, 28. вересня. — Львівська шкєпськова газета Слово Польске подає, що польський уряд, зосім не випрацюваув проєкту про „русский“ університет у Кракові. Абу-дєклеті міністрства освіти, дня 1025, він визначиво диню, дєму 262,000 злотних на вивчаєняне „русский“ катєду у Кракові.

Се за податки 8 мільонів Українців. За ті податки Польща удержує польський університет в українському Львові і мєву польських фахових, вересні і народних шкіл в українській Галичині, Ковчизині, Воєні і Польскоу, а Українців має дєти катєдери в польському Кракові.

„РЕВІЗОР“ ОБЧИСНЕН ВАРШАВСЬКОГО КУПЦА. ПРАГА, столиця Чехо-Словацької, 5 жовтня. — Коли експресивний поїзд Прага-Варшава зближався до Оаоу-мунія, до одного зверхнього переїзду, де стояв варшавський купец Шенбур з жіночко, уїдїючи кождого кождо одній жінчині і купчиню „Котроладє“. Жінка побігла до купчині і хотіла дїти спав. Кожен з них „ревізор“ зупинив, а потім „шпїтїюлі“ їм 300,000 грошів? Жінчиня відсидїла 30 дєнів, а відтак зник і скарх на неї проєкт.

3 УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

Джерси Сіті, Н. Дж. — В неділю, 5 с. м., заходом і сімнадцять хору при гурті української церкви на горі міста відіграє шкучку «Вечірні» М. Р. Станіши...

Шкучку відіграли аматори добре і публіка була дуже вдовошена.

Требля сказати, що сестра Кор на управною п. А. Гелі здобув собі яку славу і тому от хочаби і на шкучку прибув до нас українські гости з Нью Йорку, Ньюарку, Евансвот, Картерс, Перт Ембоя і т. Свля була доповнена і збір при касі був великий.

В минулу неділю, 5-го с. м. прибув укр. католицький епископ Константин Богачевський до Джерси Сіті на запрошення обох церков, на долі міста і на горі міста.

Передполюдем відіприни Службу Богу в церкві на долі міста, а пополуди на вулиці в церкві на горі міста, де теж виголосив проповідь до численю зібраню української громади.

Вечером мав ще бути епископ вдруге в церкві на долі міста, але з причини грубого не такту в домі параха о. Ульчико, змінив план і по відвіданню доми параха о. Ваня вихав о 6-тій годині до Філадельфії.

Ню Гейвен, Конн. В нашій місцевості життя поамаленю одинок, але 6. жовтня розпочинається діточа школа, на фері Гейвен і на горі міста в церкві жані.

На два прибув до нашої громади вест. о. Ромай Волицький, котрий своєю прихильністю зумів поєднати парів в одну могучу силу.

Докучитель є в нас п. Радик, видно, що є чоловік сміливий і добрий патріот. В Нью Гейвен знайдеться приблизно 250 українських родів і багато самотних. Є своя церковина хоч невеличка, але досить гарно прибранна, є своя яка під церквою при котрій гуртуються усі чесні Українці.

Тут є славне Братство св. Арх. Михаїла, котреб повинно вступити в ряди славного тоу Любов, відділ 370, який має 94 члени і єсть переважно найбільше в Нью Гейвен, є надія, що за короткий час дійде до сотки членів дорослих і пів сотні молодих.

Заразом тут в місцевості єсть наше товариство «Українська Січ, котрий бажаємо стати в ряди У. Н. Сокоза.

Трентон, Н. Дж. — Народна робота в нас яде вповним значенню того слова, школа проводиться систематично на старокравей спосіб. Школа відбудеться п'ять днів в тиждні, від години 5. до 7. вечером. Шкільної дітвори, що побірає науку, є в нас 125; також проводиться школа для старших, що покинули нормальну школу і вчуться в гайску. Вони майже викладали два рази в тиждні то є в вісторок і п'ятницю від години 7. до 9. вечером; вчуться історії української, та географії. Учителем о. В. Касквич. Ви справили сподієність — для школи і знайдеться задовільні педагогом. Шкільний комітет, котрий наглядає, щоб школа йшла у вірному порядку, складається з: В. Радика, М. Скоропаки. Миє вяржине струїмо мене, коли візитувати школу, ахжуду до нас і, дівторача наче маєти члї заповніла члїе: перша класа лише завдачу задачу, друга класа читав, порядок, тишина парити, наче в церкві, лише час від часу даються члїе слова учениці та ритмічно звучать: Квіє це столиця України і о Боже, мене чї читати, висказані маленькою русалкою, полонили, мого друка почали хвилюватись, аж попустили в трентонської школі, а дес...

на степах України, коло золотого хреста Києва. Професор пошрочав сілать, але я вважав, що цеб було для мене гріхом, і постановив стоячи слухати. Давьше бачу малою хлопця коло стійної мли України з дівчиною в руці. «Поможі мені, синку, головні ризи України», — сказав учитель і дівчина повизе по мамі: «Діпріор, Буг, відбуди ти мій риз!» Бути слова ученика. «Добре, слай. Скажи мам, Лендук, що був першим володарем України?», — «Володарем Великий!», — «Добре, слай. Хто був Гетьманом України, скаже мам Ганя Палажик?», — «Богдан Хмельницький!», — «Хор Бояна готується до концерту, драматичний кружок намірять дати на сезон осінній слайчудку п'яну: Мазепа, Суєта та Тривожи Душі. Трентонська публіка буде мати нагоду перший раз побачити нову шкучку Тривожи Душі з життя революції, Кляма Поліщука. — Г.

Ст. Джозеф, Мо. — В неділю 12. сего місяця вітвється у нашій громаді Базар спільним обідом, почім наступать розважки річній доріжним добримі людьми на доліх нашої церкві. Наша громада моглаби стати гарним приміром, як би підчас Базару поставала одні фінанс до виграви на одні Рідної Школи в старому краю. — Ю.

Бриджпорт, Конн. — Тут в нашій місті і околіш появились яєсь тикети до виграви на \$1,500 під іменем Української Січі, тільки не полавю з котрої місцевості та Січ репрезентується. На тикетях не полавю жадної місцевості. Яєсь обманші хотять дурити весь загал сим тикетам. Тому громадяни, остророжно з огнем, не дайте свого так тяжко зарпаваного долара обманш. Домагайтесь від тих, що продавали тикети на 1,500 дол. той виграви. Т-во Українська Січ, від 59 У. Н. С. в Бриджпорт, Конн., не має нічого спільного з тою вигравою. — М. Г.

ЦЕРКОВНІ ПІСНІ
ПІД НОТАМИ
ЦІНА 50 ЦЕНТ.
Можна забуть в
«СВОБОДА»
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Ф. Н.
ЧОРТ У НЕВОЛІ.

Одного гарного літнього ранку пішов сліпий доктор на прохід до ляс. Ріжні були в нього думки, то му яє заприміти, що зайшов у глибокий ліс. Назар пристанув, бо задляюся йому, що хтось кличе його до імени. Та міг оглядатись Бог зана скілька разів, не міг бачити нікого. То певно кружи в гніздах або вітер у шлінах скель, — сказав до себе і шов далше. Але небаром почув наче який бібл себе, як хтось кличе його по імені.

— Хто то кличе?
— Я відповів шось із високої смерекі — виритий мене з цієї проклятої неволі.
Доктор уже геть майже втратив відвагу, але скоро прийшов до себе і викликував: «Шо там?»
— Називають мене злим духом, — відповів голос — але я не такий злий, як то хочуть в мене люди зробити. Побачиш це, коли зрештіш мене.
— Як я можу те зробити?
— спитав доктор.
— Поїдиш на добре на місце старої смерекі. Там побачиш крутий кілок із трьома хрестинами. Під цей кілок і веди мене проклятий заклинаний духів, в я є середина не можу витиснути його.
— А шо дав мені коли я витисну тебе?
— Шо жалеєш?
— Дай мені, — сказав доктор, — перше такий лік, яє в трентонської школі, а дес...

ПОРАДА ДЛЯ РОДИЧІВ
Більшість дітей не хоче чистити свої зуби або воно є лідше для них живити Colgate's Ribbon Dental Cream тепер як в пізніших літах Корунта з яких зубів і злого здолати з огном оуби. Colgate's чистить зуби поволі і безпечно. Доктор і Дентисти повсюди відпоручають Colgate's.
Добро Зуби — Добре Здоров'я.
25¢
RIBBON DENTAL CREAM

УКРАЇНСЬКА ПРЕСА В 1924 РОЦІ.

Примірюючи матеріяли для біографічного реостру нашої преси за біжучий рік, владос перевести статистичне зіставлення української преси за р. 1924 (до дня 31 липня):
По наших відомостях на цілій земській кулі виходить кожного року 272 українські часописи й журнали, в тому: 200 періодичних видань в українській мові; 67 часописів на російській і українській, 1 в німецькій і 1 на есперантській мові. Коли подліти нашу сьогорічну пресу на території й державам, де вона виходить, то на українських землях під Польщею виходило 54 часописи й журнали (з того числа у Львові — 35; по інших містах Галичини — 10 і на Волинській Холмщині — 9). На Радянській Україні було 125 органів (в тому числі у Києві 35; в Харкові 59 і по інших городах Наддніпрянської України — 31). На Прикарпатській Україні виходило 22 і на Буковині 2 — разом 24 на етнографічних землях України. Поза її межами виходило: в Польщі — 4; в Чехії 11; в Австрії — 5;

в Німеччині — 6; в разом на європейській континенті 229. В Америці 43 українських часописів 43 (з того в Бразилії — 1; в Зеднінних Державах — 23 і в Канаді — 19).

На загальне число 272 періодичних було 24 щоденніки (3 у Львові, 4 у Києві, 7 в Харкові, 7 по інших містах Радянської України; 2 в Зеднінних Державах і 1 в Канаді); 80 тижневиків, 27 двотижневиків, 109 місячників (в тому 57 на Радянській Україні), 7 тижньомісячників і 25 більш-менше періодичних видань.

По своїмю змістові можна поділити українську пресу ось так: 1) політично-суспільних часописів 107 (з того 20 на українських землях по цей бік і 35 по той бік Збруча); 2) популяризаційно-освітні журнали 25; 3) професійних органів 21; 4) кооперативної преси 13; 5) господарсько-економічних: тижневиків та місячників 14; 6) пластових органів 4; 7) діточих місячників 7; 8) студентських журналів 13; 10) театральних-містечких видань 7; 11) гумористично-сатиричних писем; 5; 12) религиозно-моральних часописів 10; 13) технічно-фахових 6; 14) літературно-науково-суспільних журналів 11 (в тому: 2 галицькі,

в Радянській Україні і 4 в видаваних в Америці) 15) наукових журналів; по українсьознавству 18 (з того: 5 в Галичині, 9 на Радянській Україні і 2 в Чехії).
Беручи процентиво — найбільше виходить українських політичних часописів поза границями України (де знаходять собі волю-слова), імено на вільній землі Вашингтона 70 проц. (в Зеднінних Державах — 16 на загальне число 23 часописів) і в Канаді — 53 проц. (з того 10 українських політичних часописів і 43 загальних). Закарпатський Українці (зі загального числа 22 видаваних часописів). Це яєще цілком незрозуміле, коли звяжеться з якою «полюком» оточує українську пресу польська й румунська цензура. Ще досадніше ілюструє цю політику неволя — факт, що на українських землях під Польщею й Румунією немає буквально ні одного українського гумористичного часопису, бо де панують цензури відносні і т. п., там місяця немає для сміху та жарту.

Переслідуючи польською владою українського шкільництва й дітвори — знаходять свій наглядний вислів в пресі, яка на українських землях під Польщею ак би зовсім не було жарту.

Заходом українського тов. «Вільність в Америці»
УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТР НАРОДНОГО ДОМУ
— відіграє —

НА ТАЛКА ПОЛТАВКА

безсмертну оперу в 3-ох діях І. Котляревського
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 12. ЖОВТНЯ С. Р.

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ
НЮ ЙОРК, Н. Я.
ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 9-МІЯ ВЕЧЕРОМ.
В С Т У П: \$1.00, 75 і 50 ЦЕНТИВ.
ШАНОВНЕ ГРОМАДЯНСТВО:
В сій прекрасній виставі беруть участь артисти Українського Національного Хору, відомі вже Нью-Йоркській публіці своїми виступами в концертах.
Прогляньте Шановне громадянство о як найчаснішийшу участь

коли не рахувати одного педагогічно-теоретичного місячника («Учитель», що виходить у Львові) і 5 діточих й пластових журналчиків (в тому 2 писаних на шпиграфі). Вже поза Бескидом, в сусідині на захарпатській Україні на загальне число 22 українських часописів виходить 3 педагогічно-дидактичних органів і 4 діточих журнали. Зрозумілі значення німецької пошлани: «Wer die Schule hat das Land» також на Радянській Україні, де по нашим відомостям виходять 9 педагогічних журналів і 5 діточих часописів (доказано 8) в українській мові.

НЕВРОЖАЙ В ГАЛИЧИНІ.
Заступник голови Кредитового Земського Товариства у Львові Пшибиславський в розмові з представниками польської преси заявив, що сьогорічний неврожай у Східній Галичині набирає катастрофальних розмірів. Се катастрофа, якої немає покоління не змінять. Є випадки, де з одного морга зібрано 75 кг. намолоту і то дуже пілного зерна. В багатьох місцях покосжено жито на пашу. В багаті місця збір стояв низько, але засівати: красні результати дала культура окованих продуктів, як бульба, кукурудза і цукрові буряки.

ПОЗІРІ РОКЕРСІ ПОЗІРІ
УКР. ХОР ІМ. М. ЛІСЕНКА
в Йомерс, Н. Я.
відіграє шкучку в 4-ох діях
«МАТИ НАЙМИЧКА»
В НЕДІЛЮ, 12. ЖОВТНЯ, 1924
в PROSPECT HALL,
49 Vespa Vista Ave., Yonkers, N. Y.
Початок точно о годині 4-а вечером.
Рейсдер М. Антон.
Вступ 50 центів.
«По представленню Баль»
Зарпачує всіх Українців і Українок місцеві і позачісські до національного українського театру.
233-375-375
Комітет.

ПОЗІРІ ПАТЕРСОНІ ПОЗІРІ
Спільний місцевий комітет українських товариств в Патерсон, Н. Дж.
— устроє —
БАЛЬ
В СУБОТУ, 11. ЖОВТНЯ, 1924
о годині 8:30 вечером в Галин Гол,
пл. ч. 82. Відступ і Союз уланш.
Вступ 35 центів.
Прогляньте всіх Українців і Патерсон і околіш зятів як найбільш-популярність в с'м баль, а с'м поможемо своїм браттям, бо весь доміл приналежний на українську шкучку, а саме му крадо. За добру забаву руцять.
234-37
Комітет.

ВИЙШЛА З ДРУКУ
НОВА ТЕАТРАЛЬНА ШПУКА
«3 ОБІМКИ В ОБІМКИ»
Складка в Червоних діях 1920 року
в галицькому стилі
о сій шпучці вступать 22 особа
ЦІНА 35 ЦЕНТИВ.
Замовляти сати до
«СВОБОДА»
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Комітет.

тільки заховати її на пам'ятку. Попробую, сказав тихцем до себе — може вадьстят! — «Глухий він напевно — коли ніщо не поможє, то не зашкідить!»
Коли заприміти, що вони вєе неадекватно смерекі, що в ній був замкнутий чорт, каже: «Той заклинав духів то мусить бути якийсь дуже мוזичний чоловік, що зумів втиснути в нас до такої малюї дітвори. Певне з власної волі ви не хотіли би мабути стиснутися в такого паука, який цього треба неабиякої шкучки.
Алеж бо чорт і багатю може — сказав шось подивозне — чого ви, драби не в силі зрозуміти. Ну шо? Я в власної волі знову переміняю в паука — на твоїх очках валю до цієї дірки.
— Але я не розумію цього — сказав доктор хитро-оборудовано — я вадь вадь вадь вадь. Зараз даю отсі м'як-фляшчинку за таку шкучку.
— Так гідну! — викрикнув чорт і в шок мій пропав, але знову лік він по землі аж поганний паука, побіг знову в гору по ній смерекі і вадь до дірки. За ній, мершій ртиснув доктор затичку у всієї яли.
— То не жарти, — сказав доктор і дав майже каменем забивати кілок усе глибше. Вирізав ножицом три нє хрестини. — Таки добрий, як ти, не належдат яде, лише сюди.
— Поганя невадчистість і бешено, наче хуртовини почав трісти смерекоту від, наривав яє даян-аретичка. Шпучки пламкі ку-

ПОЛЯРИ
ДО РІДНОГО КРАЮ
ТЕЛЕГРАФОМ АБО ПОЧТОЮ СЕЛА
ДО САМОГО
переславлю і гарантуємо що ваша родина отримає на останній пошті АМЕРИКАНСЬКІ ДОЛЯРИ БЕЗ ЖАДНИХ КОМПЛОТІВ, не робить рішучий члї переславлю \$10 н \$5000.
Продовже шпиграти до преси і журналу, продовже діати в Філадельфії і в Нью-Йорку в сестрі Писарчиків окола 200 миліонів доларів на про драж. Адресуйте так:
AMERICAN UKRAINIAN BUREAU, Inc.
332 N. 8th Street, Philadelphia, Pa.
233-375-375

можє не скінчиться для нього так добре-ак першим разом. Чорт сидить ліє в цій сажній дірі, в тій самій смерекі. Мало має надії, шоби відістався їдтам, бо ліє з причини ліди не вільно вирубувати і хоч ніх клінемоцяти як дєнь так ніч і трєсе смерекю, то якраз йому ніхто не вадьстят п'яти ляди. Доктор і в цього часу пробовав тусє спавити. Озаво-волований богатий і збогачив і це в чистеньку даваш і свого жодата, шоби могли вилітати з біди.
«Колі мені можє не хотіти вадьти в с'м пригуду — а маюти бути така люде — то такюмо можу хіба паролити, хай ліде в цей ліс і витягне кілок із старої смерекі!
Чорт радий буде з цього, — можєте вярити мене!
В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВІННА НАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС «СВОБОДА»

можє не рахувати одного педагогічно-теоретичного місячника («Учитель», що виходить у Львові) і 5 діточих й пластових журналчиків (в тому 2 писаних на шпиграфі). Вже поза Бескидом, в сусідині на захарпатській Україні на загальне число 22 українських часописів виходить 3 педагогічно-дидактичних органів і 4 діточих журнали. Зрозумілі значення німецької пошлани: «Wer die Schule hat das Land» також на Радянській Україні, де по нашим відомостям виходять 9 педагогічних журналів і 5 діточих часописів (доказано 8) в українській мові.

ПОЗІРІ ПАТЕРСОНІ ПОЗІРІ
Спільний місцевий комітет українських товариств в Патерсон, Н. Дж.
— устроє —
БАЛЬ
В СУБОТУ, 11. ЖОВТНЯ, 1924
о годині 8:30 вечером в Галин Гол,
пл. ч. 82. Відступ і Союз уланш.
Вступ 35 центів.
Прогляньте всіх Українців і Патерсон і околіш зятів як найбільш-популярність в с'м баль, а с'м поможемо своїм браттям, бо весь доміл приналежний на українську шкучку, а саме му крадо. За добру забаву руцять.
234-37
Комітет.

ВИЙШЛА З ДРУКУ
НОВА ТЕАТРАЛЬНА ШПУКА
«3 ОБІМКИ В ОБІМКИ»
Складка в Червоних діях 1920 року
в галицькому стилі
о сій шпучці вступать 22 особа
ЦІНА 35 ЦЕНТИВ.
Замовляти сати до
«СВОБОДА»
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Комітет.

тільки заховати її на пам'ятку. Попробую, сказав тихцем до себе — може вадьстят! — «Глухий він напевно — коли ніщо не поможє, то не зашкідить!»
Коли заприміти, що вони вєе неадекватно смерекі, що в ній був замкнутий чорт, каже: «Той заклинав духів то мусить бути якийсь дуже мוזичний чоловік, що зумів втиснути в нас до такої малюї дітвори. Певне з власної волі ви не хотіли би мабути стиснутися в такого паука, який цього треба неабиякої шкучки.
Алеж бо чорт і багатю може — сказав шось подивозне — чого ви, драби не в силі зрозуміти. Ну шо? Я в власної волі знову переміняю в паука — на твоїх очках валю до цієї дірки.
— Але я не розумію цього — сказав доктор хитро-оборудовано — я вадь вадь вадь вадь. Зараз даю отсі м'як-фляшчинку за таку шкучку.
— Так гідну! — викрикнув чорт і в шок мій пропав, але знову лік він по землі аж поганний паука, побіг знову в гору по ній смерекі і вадь до дірки. За ній, мершій ртиснув доктор затичку у всієї яли.
— То не жарти, — сказав доктор і дав майже каменем забивати кілок усе глибше. Вирізав ножицом три нє хрестини. — Таки добрий, як ти, не належдат яде, лише сюди.
— Поганя невадчистість і бешено, наче хуртовини почав трісти смерекоту від, наривав яє даян-аретичка. Шпучки пламкі ку-

можє не скінчиться для нього так добре-ак першим разом. Чорт сидить ліє в цій сажній дірі, в тій самій смерекі. Мало має надії, шоби відістався їдтам, бо ліє з причини ліди не вільно вирубувати і хоч ніх клінемоцяти як дєнь так ніч і трєсе смерекю, то якраз йому ніхто не вадьстят п'яти ляди. Доктор і в цього часу пробовав тусє спавити. Озаво-волований богатий і збогачив і це в чистеньку даваш і свого жодата, шоби могли вилітати з біди.
«Колі мені можє не хотіти вадьти в с'м пригуду — а маюти бути така люде — то такюмо можу хіба паролити, хай ліде в цей ліс і витягне кілок із старої смерекі!
Чорт радий буде з цього, — можєте вярити мене!
В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВІННА НАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС «СВОБОДА»

ПОЛЯРИ
ДО РІДНОГО КРАЮ
ТЕЛЕГРАФОМ АБО ПОЧТОЮ СЕЛА
ДО САМОГО
переславлю і гарантуємо що ваша родина отримає на останній пошті АМЕРИКАНСЬКІ ДОЛЯРИ БЕЗ ЖАДНИХ КОМПЛОТІВ, не робить рішучий члї переславлю \$10 н \$5000.
Продовже шпиграти до преси і журналу, продовже діати в Філадельфії і в Нью-Йорку в сестрі Писарчиків окола 200 миліонів доларів на про драж. Адресуйте так:
AMERICAN UKRAINIAN BUREAU, Inc.
332 N. 8th Street, Philadelphia, Pa.
233-375-375

